

BILAG 2: Redegørelse om indsatsplanens indsatser

Uddybning af vigtigste indsatser

Indsatsplanens indsatser er beskrevet i indsatsplanens kapitel 4. Dette notat uddyber de vigtigste indsatser. En mere detaljeret redegørelse særligt omkring nitrat findes i indsatsplanens kapitel 4.

Nitrat

Formålet med indsatsen er at sikre indholdet af nitrat i vandværkernes vand ikke på noget tidspunkt overskrider grænseværdien på 50 mg/l.

For Sjørup Vandværk er det vurderet, at med den nuværende arealanvendelse, vil indholdet af nitrat ikke overskride 30 mg/l, og lavere for kildepladsen i Sjørup Plantage.

Indsatsen overfor nitrat ved Sjørup vandværk vil derfor kun bestå i overvågning af nitrat ved de løbende analyser af råvand og rentvand, samt overvågning af arealanvendelsen.

Indsatsen kan bestå i forskellige elementer som kan nedsætte udvaskningen af nitrat fra arealet i det grundvandsdannende opland. Der kan være tale om ekstra efterafgrøder, braklægning af arealer, skovrejsning, reduceret gødsning. For Sjørup vandværks boring i Sjørup By (boring 65.510) vil det være nærliggende at overveje om boringen bør sløjfes og erstattes af en ny boring i Sjørup Plantage.

Indsatsplanen foreskriver ikke konkrete indsatser overfor udvaskning af nitrat ud over hvad der følger af bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug. For Sjørup Vandværk vurderes det, at nitratinholdet i boring 65.510 (Sjørup By) og boring 65.1157 (Sjørup plantage) vil forblive lavt på grund af den forholdsvis lille andel landbrugsareal i oplandet.

For Vridsted Vandværk vurderes der ikke at være behov for at fastlægge en indsats på nuværende tidspunkt, idet vandkvaliteten i vandværkets boringer ikke viser tegn på forurening med nitrat. Da oplandet til vandværket er udpeget som nitratfølsomt, pålægges vandværket at overvåge grundvandskvaliteten i oplandet ved vandprøver fra 2 husholdningsboringer i oplandet. Behovet for indsats kan blive revurderet ved revision af indsatsplanen jævnfør indsats 8.1.

Generelt gælder at: Viser indholdet af nitrat en klar stigende tendens i forhold til de tidligere analyser, er det et klart tegn på en uheldig udvikling, som skal følges og vurderes nærmere af vandværk og kommune med henblik på at sætte egentlige afværgeforanstaltninger i værk i tide. Udviklingen skal vurderes i forbindelse med gennemgang af indsatsplanen hver 6. år i henhold til retningslinje 8.1. Stiger indholdet af nitrat i en boring eller i rentvand over 10 mg/l skal årsagen klarlægges, og det skal vurderes, om det er nødvendigt at sætte en indsats i værk. Indsatsen vil eventuelt kræve at indsatsplanen revideres.

I tilfælde af, der bliver behov for at sætte restriktioner for gødningsforbruget i oplandet, som går ud over de generelle krav, der kan stilles til markdrift i forbindelse med godkendelse af husdyrhold, vil indsatserne være erstatningspligtige med hensyn til produktionstab og værdiforringelse for de pågældende ejendomme.

Indsatserne skal søges gennemført ved frivillige aftaler indgået mellem vandværk og lodsejer. Det er dog muligt at påbyde de nødvendige indsatser overfor nitrat og pesticider via miljøbeskyttelseslovens § 26a. Læs mere herom i kapitel 6.

Erstatningen skal udredes af det vandværk der har gavn af indsatsen.

Pesticider

Vedr. begrænsning i brug af pesticider, bestemmes i indsatsplanens 4.1 *Bekæmpelse af ukrudt* at: *"Der må ikke anvendes pesticider i indvindingsoplande på arealer ejet af vandværkerne eller offentligt ejede arealer. "*

Endvidere bestemmes for de 2 vandværker i indsatsplanens retningslinje 4.2 at påvises der pesticider i vandværkernes råvandskontrol og de pågældende stoffer anvendes i oplandet til boringerne, skal vandværket indgå aftale med lodsejerne om ophør med brugen af det pågældende pesticid. Aftalen skal kompenseres af vandværket.

Hvis vandværkerne ikke kan opnå en frivillig aftale med de berørte lodsejere vedr. reduktion af udvaskningen af nitrat eller pesticider, kan kommunen give påbud om restriktionernes gennemførelse. Påbudet skal gives efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a, og gennemføres efter reglerne i lov om offentlige veje vedrørende ekspropriation.

Andre bestemmelser

Indsatsplanen lægger i øvrigt op til en række bestemmelser, der skal begrænse fremtidig forurening i området. Generelt er bestemmelserne udformet som hensigtserklæringer, idet en indsatsplan ikke i sig selv kan træffe bindende bestemmelser. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret sagsbehandling efter den gældende lovgivning.

Kommunen kan give konkrete påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24 eller førnævnte § 26a overfor forhold der kan true med at forurene en grundvandsressource. Den som et påbud rettes imod har krav på fuldstændig erstatning, med mindre der er tale om ulovlige forhold. Forvaltningen vurderer umiddelbart, at denne mulighed primært er anvendelig, hvis påbuddet kan påvises at gavne et bestemt vandværk, som dermed samtidig kan pålægges at betale erstatningen.